

KOMENTAR

Za zadnje dni so v mednarodni politični areni karakteristični v glavnem tle dogodki: razprava v ožjem odboru razorožitvene komisije OZN, ponovno razplamtel požar pri Gozi, demisija argentinskega šefa države Perona, odstop francoskega rezidenta v Maroku Grandoula in odstranitev egiptovskega ministra za nacionalno orientacijo Salema.

Oglejmo si nekoliko situacijo v odboru razorožitvene komisije OZN. Ta sicer v svojem delu ni dosegel pomembnejših uspehov in se je v glavnem omejeval na podrobnejše razglabljanje predlogov, ki so bili sproženi ob ženevski konferenci predsednikov vlad štirih veselij. Razprava je torej obsegala soujelski predlog od letošnjega 10. maja, ki govori o omejitvi klasične in preprosti atomske oborožitve, Eisenhowerjev predlog o kontroli oborožitve iz zraka, Edenov načrt o skupni kontroli evropske razorožitvene črte, kakor tudi Faureov predlog o zmanjšanju oborožitve posameznih držav.

Kakor že rečeno, v razpravah niso dosegli večjega napredka, bi pa lahko ugotovili, če bi oddelili tisto, kar je še spornega, od tega, v čemer so se sporazumeli, da je ostalo le še nekaj spornih zadev. Določeni optimizem je torej več ali manj na mestu in če upoštevamo splošno vidanje na svetu, kar se tiče zaupanja in realnega gledanja na svetovne probleme, je umestno upati tudi na večje uspehe.

Nemiri na območju Gaze pa so ponovno opozorili na svojo akutnost. Arabski svet se namreč ne more na noben način sprizniti, z med drugo svetovno vojno ustvarjenim stanjem na področju sedanje države Izrael, kar je osnovni vzrok stalni nemiri na meji med Izraelom in Egiptom.

Argentinski državni šef Peron je svoj odstop, ki mu je bil kot takšna poteza v borbi s svojimi političnimi nasprotniki potreben, preklinal, preden je sploh začel veljati. Zdi se, da je s to potezo v precejšnji meri okrepil svoj položaj. Zanimivo je, da je bil najhujše podpore deležen s strani delavstva, ki je ob razglasitvi odstopa takoj sklicalo generalno stavko in s tem Peronu omogočilo pravzaprav zmagovalen povratek na vodstvo države.

Odstop egiptovskega ministra za nacionalno orientacijo Salema pa nam govori o notranjih nasprotjih med članji egiptovskega vodilnega ansambla. Sicer pa je bil neposreden vzrok odstopa razvoj v Sudanu, torej v deželi, ki je v interesu svetle egiptovske državne politike.

Te dni je v noči državi na obisku v našem sosednem prijateljske Grčije, da bi uril obisk našemu predsedniku Titu v lansko leto. Dobrodošlico, ki so jo izrekli predstavniki oblasti in vse ljudstvo vzdolž poti od državne meje do Beograda, grškega kraljevskega paru ni samo izraz prijateljske gostoljubnosti, temveč manifestacija trdnega prijateljstva med narodi, ki so bili v zgodovini večkrat deležni iste ali podobne usode, ki pa so z nastopom novega časa znali uskladiti svoje napore za mirno in ustvarjalno sožitje in svoje sile usmeriti k smotnemu mirovljubnim narodov: k aktivnemu sodelovanju ob sočasnem neumešljanju v sosedne notranje zadeve.

Seja okrajnega komiteja ZKS Ptuj

V sredo so na seji OK SKS v Ptuj skupno s sekretarji občinskih komitejev razpravljali o najvažnejših političnih vprašanjih, ki se pojavljajo v novo organiziranih občinah in o organizacijskih vprašanjih v posameznih krajih.

Na sedežih vseh občin bodo izvolili pet- do sedemčlanske sekretariate. V oktobru in novembru bodo z dopolnilnimi volitvami razširili občinske komiteje od enajst na devetnajst članov in izvolili delegate za okrajno konferenco, ki bo konec novembra ali v začetku decembra letos.

V organizacijski sekretariat so izvolili sedem članov in to: Franca Primca, Lojzko Stropnik, Matijo Panjkiherja, Ivana Krajnciča, Ivana Vebleta, Janca Petroviča in Mirka Bračiča. Razen tega so v okrajni sekretariat izvolili zastopnika mladine tov. Matijo Panjkiherja,

Še enkrat:

Kako bo letos s sadno trgovino?

Letos je sadno drevje v naši državi izredno dobro obrodilo in strokovnjaki računajo, da ga bomo imeli samo na področju ptujskega okraja naprodaj 600 do 700 vagonov. Te velike količine sadja pa so vzrok številnim problemom, katerih reševanje se je zavzelo v največji meri v naši trgovini, ki sadja ne spravljajo na tržišče, kakor bi to želeli proizvajalci, vsaj kar se količin in cen tiče, in potrošniki, kar zadeva ceno in kvaliteto.

Kakšno je torej letos stanje v sadni trgovini? Kot že rečeno, je sadja letos dovolj in že to dejstvo po svoje vpliva na sadno kupčijo. Zato je negodovanje proizvajalcev zaradi zastoja v sadni trgovini, ki je poseben glasno v območju Halož (Cirkulane) v neki meri upravičeno. Toda treba je upoštevati, da trenutno gre le še za rano sadje, ki posebnega plasmata, če tega vsaj primerjamo s poznim sadjem nikdar ni imelo. Pri tem ne bi smeli zanemarjati še stanja v trgovski mreži. Ta namreč tudi v pogledu trgovanja s sadjem izkorišča na mnogih tržiščih svoj monopol položaj ter drži slabemu

sadju visoko prodajno ceno, kot na drugi strani pritiska na proizvajalca z nizko ceno. Razen tega trgovina ni poskrbela za to, da bi pravočasno sklenila pogodbe in ukrenila vse drugo, kar je s tem v zvezi, da bi lažje spravila več sadja na trg.

Slabim tržnim razmerjem je torej v določeni meri kriva trgovina. Zda pa pogledimo, ali je tudi proizvajalec s svoje strani napravil vse, da bi svojo robo lažje spravil v denar. Znanost je, da v zadnjih letih trg ni posvečal posebne pozornosti kvaliteti, v denar je šlo vsako blago, samo da je bilo. To je proizvajalec v neki meri razvilo in tako smo imeli primer letos pri ptujskem »Kmetovalcu«, da je nekdo pripeljal 500 kilogramov jabolka, pa jih je moral peljati polovico nazaj, ker mu jih zaradi slabe kvalitete niso sprejeli. Odnos proizvajalca do potrošnika je torej zelo slab, lahko bi rekli docela nesocialističen, ker proizvajalec teži za tem, da bi naprtil potrošniku tudi slabo blago za drag denar.

Drugače povedano: zahteva se kvaliteta. Kvalitetno sadje pa je še vedno našlo kupca, tudi rano, in ga najde tudi sedaj.

Torej: trgovina in kvaliteta! Teh dve stvari odločata v letošnji trgovini. Nedvomno pa trenutni zastoj v tem pogledu ne bo trajal v nedogled in bo vsaj srednje pozno in pozno sadje prav gotovo našlo dovolj kupcev. Trajno pozno sadje kupujejo potrošniki za zimo in prav gotovo bo del tega sadja šel tudi za izvoz.

V pogledu odnosa proizvajalca do potrošnika, ne da bi se pri tem dotikal vprašanja odnosa trgovine do obeh, pa velja kot že rečeno: več socializma, da ne bodo samo trgovci krivi slabosti sadni trgovini.



Solska vrata so se 6. sept. t. l. zope odprla

Seja sveta za prosveto in in kulturo

Za poživitev kulturnega in prosvetnega dela

Novi devetčlanski Svet za prosveto in kulturo se je prvič sestajal 31. avgusta. V glavnem je razprava potekala okrog izobraževalnega dela na vasi, sprejetih pa je bilo več pomembnih sklepov za kulturne ustanove v Ptuj. Uvodoma je poročal o

kulturnoprosvetnih vprašanjih predsednik sveta tovarš Ivan Kranjčič.

IZOBRAŽEVALNO DELO — ODGOVORNA NALOGA OBČINSKIH SVETOV ZA KULTURO IN PROSVETO

Pri vseh novih občinah so izvoljeni sveti za prosveto in kulturo, katere čaka veliko delo. Dosedanje kulturnoprosvetno življenje na vasi se je razvijalo predvsem na kulturnozabavnem področju, vse premo pa je storjenega za izobraževanje kmetijskega proizvajalca. Jeseni, ko bodo prenehala dela na polju, bo treba pristopiti k izobraževalnemu delu z drugačnimi vidiki. Organizirati bo treba več poljudnoznanstvenih in strokovnih predavanj, pri čemer bo nujno pritegniti tudi kmetijske strokovnjake. Razen predavanj bo potrebno pristopiti k drugim oblikam izobraževalnega dela: organizirati poučne kino predstave, izlete kmetovalcev na napredna kmetijska gospodarstva in ustanove in drugo. Sveti za kulturo in prosveto bodo morali dejati izobraževalnemu delu pravi pomen in v tem pogledu bo morala tudi Socialistična zveza storiti svoje. Doselej se je kulturnoprosvetno in izobraževalno delo omejevalo predvsem na razne središča v bodečo pa bo moralo zajeti vsako vas in zaselek.

Tudi izobraževanje delavcev v naših obrtnih in industrijskih podjetjih ni na zavidi višini. Vodilni ljudje v podjetjih se vse premalo zanimajo za delavčev izobražbo. Uvesti je treba zopet večerne tečaje za delavce, in razne strokovne tečaje za nameščence: tečaje tujih jezikov, stenografije, strojepisja in podobno. Na svoji seji je svet imenoval komisijo, ki bo skrbel za izobraževanje odraslih ljudi, sklican pa bo tudi sestanek vseh predsednikov občinskih svetov za prosveto in kulturo, na katerem bodo podrobneje razpravljali o vseh možnostih izobraževalnega dela na vasi in v podjetjih.

PREMALO SKRBI ZA KULTURNE USTANOVE

Velikega pomena za izobraževalno delo na vasi so tudi knjižnice, katerih je do sedaj v okraju 35. Mrežo ljudskih knjiž-

nic v okraju bo treba razširiti, tako da bo vsak človek lahko prišel do dobre knjige. Ljudje sami kažejo veliko zanimanja za dobro knjigo in bodo tudi gmotno podprli ustanavljanje knjižnic, organizacija letih pa je prepuščena Studijski knjižnici v Ptuj.

Nadalje je Svet razpravljala o ptujskem muzeju. To ustanovo obsega letno 25.000 do 30.000 ljudi, saj je zveznega pomena in jo obiskujejo tudi tuji znanstveniki in turisti. Za vzdrževanje zgodovinskih spomenikov in preureditev zbirk pa dobiva muzej vse premalo podpore. Ostršje je ptujskega gradu je v razpadanju, preprečiti pa tega ni mogoče, ker ni dovolj sredstev za popravila. V tem pogledu bi morale tudi republiške in zvezne oblasti prispevati svoj delež, da bi se lahko ohranil ta edinstveni kulturni spomenik. So pa tudi manjše stvari, katere bi lahko rešila ptujska občina. Za razširitev in preureditev arheološke zbirke na nov, bolj nazoren in poučen način bi bili nujno potrebni prostori, kjer obratuje mizarska delavnica Ivana Potrča. Kljub večletnemu prizadevanju uprave muzeja še zmeraj drdruje mizarski stroji v muzeju in vse pritožbe so zaman. Na seji je bilo obravnavano tudi vprašanje vodčev po muzeju in sklenjeno, da se čimprej nastavi pomožni vodčič, ki bodo lahko ljudem bolj poučno razkazovali razne zbirke.

PTUJSKO GLEDALIŠČE POSTANE POKLICNO

Eden pomembnih sklepov Sveta za kulturo in prosveto je, da se Okrajno gledališče v Ptuj preimenuje v Mestno gledališče Ptuj, preide pod okrilje ptujske občine in postane poklicno. Na ta način je ta važna kulturna ustanova dobila svoje pravo mesto, igralcem pa, ki doslej niso imeli igralskega naziva, bo le-ta potom posebne komisije dodeljen. Ker je gledališka zgradba nujno potrebna temeljitega popravila, je Svet sklenil, da se adaptacija izvrši čimprej. Dvorana bo razširjena za 200 sedežev več preurejena pa bo tudi fasada, ker dosedanja kvartir izgleda Slovenskega trga. Po vsej verjetnosti bodo sredstva za popravilo gledališča izposojena iz sklada za gradnjo kulturnega doma v Ptuj. D. P.

OBVESTILO

OLO — Uprava za ceste Ptuj, obvešča, da bo cesta III. reda št. 1901 Majšperk—Naraplje—Zetale vsled popravila mostov od 12. septembra 1955 do nadaljnjega zaprta za ves motorni promet.

Promet za motorna vozila bo v tem času preusmerjen na cesto št. 1714 Rogatec—Zetale—Gorenja in na cesti 1908 Majšperk—Jurovci—Trizce.

POLJEDELCEM PTUJSKEGA OKRAJA

Poljedelska razstava v Gorishnici

V prejšnji številki Ptujkega tednika smo v članku Poljedelska razstava v Gorishnici napisali nekaj besed o veliki razstavi, ki jo pripravljamo v Združenem domu v Gorishnici.

Ker je čas razstave že predurjen in je delo v glavnem že končano, se nam zdi potrebno, da povemo pred otvoritvijo še nekaj besed.

S poljedelsko razstavo hočemo prikazati poljedelcem, koliko smo z najsodobnejšim, najmodernejšim in najprikladnejšim načinom poljedelstva uspeli izboljšati naš pridelok, dvigniti hektarski donos in s tem zaslužek na drugi strani pa seveda znižati proizvodne stroške. Z vsem navedenim pa smo seveda tudi dokazali, da smo tudi mi poljedelci ptujskega okraja, sposobni pokazati vsem ljudem, kaj zmoremo, če hočemo!

Zadnjič smo že napisali, da bo imela naša razstava devet oddelkov najvažnejših poljedelskih kultur in seveda tudi odgovarjajoče literature in stroje.

Ker nam je bil čas za pripravo razstave precej na kratko odmerjen in nismo mogli pritegniti k sodelovanju čim več pridelovalcev, vabimo še danes poljedelce, da se razstave lahko udeležijo s primerki svojih pridelkov, ki jih naj seveda prinesejo naj-

kasneje do sobote jutraj v Združenem domu v Gorishnici.

Razstavo bomo odprli v nedeljo, 11. septembra, ob 8. uri jutraj in bo odprta predvidoma do 17. septembra. Zveze z vlakom na postaji Moškanjci ali Osluševci so v obe smeri zelo ugodne. Obiskovalci imajo od vlaka do vlaka nekaj ur časa, da si razstavo temeljito ogledajo. Obiskovalcem bodo člani pripravljalnega odbora tolmachi posamezne oddelke in jim posredovali navodila in napotke za praktično delo v bodočem letu.

Utrujenim, žejnim in lačnim obiskovalcem bo na razpolago

na razstavišču okrepčevalnica, z jedilni in pijačami ter neobhodnim »likom«.

Vse poljedelce in seveda tudi ostale kmetovalce ptujskega okraja vabimo na 1. poljedelsko razstavo v Gorishnico v dnevi od 11. do 17. septembra t. l. (V zadnji številki smo navedli datum od 11. do 13. sept. Danes to popravljamo. Razstava bo odprta od 11. do 17. sept.)

Udeležite se predvsem otvoritve v nedeljo jutraj, ki naj bo mogoča manifestacija naprednih želj in hotenj vsega kmetijskega prebivalstva ptujskega okraja. Iskreno vabljeni!



Končana zgradba Vinarske zadruge v Ptuj

Plača naj potrošnik..!

Zadnjo soboto so se Ptujčani nemalo začudili, da so jim v mesnicah pojasnili, da je govedina po 260, teletina po 250 in svinina po 290 din kg.

Ker se vprašanje, ali je ta dvig cen upravičen ali ne, ni pojavilo samo pri potrošnikih, je bila sklicana za naslednji ponedeljek, to je za 5. t. m., skupna konferenca zastopnikov podjetja »Mesnine Ptuj, trgovinske inšpekcije, okrajnega Sveta za gospodarstvo in OZZ. Na tej konferenci so zastopniki podjetja »Mesnine« skušali opravičiti neopravičen dvig cen z nekažno svojo kalkulacijo, ki je računski sicer točna, le da bazira na nesprejemljivih postavkah: imamo preveč osebja, drag je transport, nismo uverjeni v prevzeto težo živine, ker je sami ob prevzemu ne tehtamo, kolo, visoki predelovalni

stroški, kvaliteto slaba živina itd.

Da smo si torej na jasnem: tak mesar je lahko biti vsakega! Če so težave pri nakupovanju, transportu, predelavi, tehtanju — slabi organizaciji —, potem je treba dvigniti ceno in potrošnik naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljubljani meso tako drago« — vse to navsezadnje izsiljuje vprašanje: ali se ni dalo tega vsaj pravočasno predvideti in preprečiti, če hočemo govoriti o potrošniku naj to plača! Izgovori, da se je podjetje fuzioniralo, da ima zaposlenih preveč ljudi itd., med drugim tudi to, da je »tudi v Mariboru, Celju in v Ljublj

Pred turističnim tednom

Nekaj misli o našem mestu

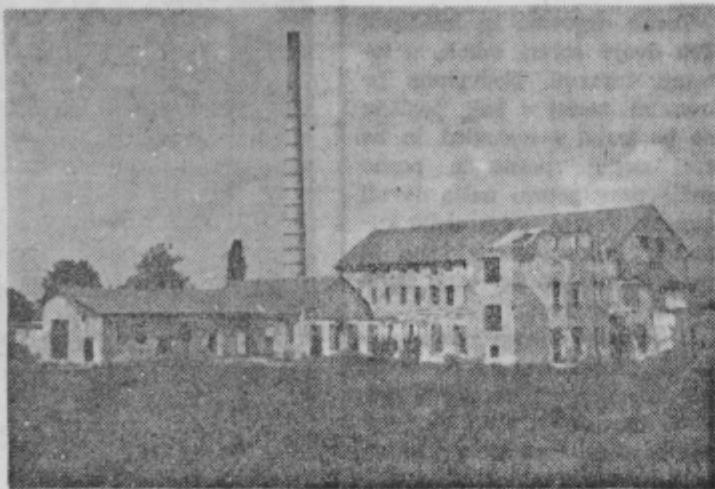
Ptujsko olepševalno in turistično društvo pripravlja v začetku oktobra turistični teden. Na drugem mestu objavljamo razpored prireditev, ki bodo v tem tednu. Olepševalno in turistično društvo ima v turističnem tednu v programu razen kulturnih in športnih prireditev, vključnih z veselico, predvsem željo po lepo urejenih izložbah in okrašenih oknih. Menda je program skromen, a težko, da se tako dejavno društvo more kaj več, kajti delo olepševalnega društva se ne more kazeti v čem drugem kot v zgornjem in mogoče še v skrbi za kak javni nasad ali cvetlični grede, turističnega pa v organizaciji kakšnega izleta, saj za propagando turizma lahko več stori sam Ptujčan. Kaj pa more turistično društvo za propagando našega mesta kot turistično zanimivega, ko ne more izdati prospekta Ptuja z okolico, ki bi ga prodajali, kot to delajo druga mesta. Mimogrede omenjeno, dober bi bil nekoliko popravljen in razširjen prospekt, ki ga je pred vojno izdalo Olepševalno in turiskoprometno društvo v Ptuj in slovenskih hrvaščini in drugih jezikih z 39 slikami, poleg 19 strani oglasov, ki so menda plačali vse ostalo.

Turizem — to je vendar že gospodarska panoga in to ni stvar samo turističnega društva, temveč mesta samega. Tako smo že prišli do problemov našega mesta. Bodisi gospodarstvenik ali geograf pogleda pri analizi mesta njegove prirodne pogoje in pa funkcije, kar je odločilno v njegovi rasti in razvoju. Če se tako ozremo na Ptuj kot prirodno srednjo plodnega Dravskega in Ptujkega polja, obrobjenega z vinogradi in halozami in slovenskim goricami, ki gravitirajo k temu središču, pa če upoštevamo prometno zelo važno, lego ob Dravi, je razumljiv zgodnji nastanek mesta. Vendar pa — tudi zato, ker je bil vedno preveč na periferiji — Ptuj ni bil nikoli veliko mesto, področje do kamor je segal njegov vpliv, je bilo premajhno, usodna zanj pa je bila izgradnja južne železnice, ki ga je pustila ob strani in je dala vso prednost Mariboru, ki se od tedaj, posebno v najnovjšem času, naglo razvija. Zaradi tega Ptuj ni imel nikoli velikih gospodarskih funkcij. Še danes ni industrijsko mesto. Od nekdanjega Ptujčana v prvi vrsti živek od trgovine in obrti. Dejstvo je, da ima Ptuj danes določeno upravno-administrativno funkcijo, je

kulturnoprosvetni center, predvsem šolski saj je približno vsak šest Ptujčan šolar, pa tudi njegovo gospodarstvo se v zadnjih letih dviga. Nova teritorialna razdelitev in gospodarski račun dajeta možnost za gospodarski razvoj Ptuja. Velika mesta bodo še večja, a tudi manjša, med njimi tudi Ptuj, postajajo iz dneva v dan večja, nastajajo pa še celo nova.

Pri tem pa mora mesto izkoristiti vse možnosti, vse prirodne pogoje. Velikih podjetij v Ptuj ni. Računamo lahko na razširitev Delte, nato da Mestne obrti

priložnosti, vključno nedavno jadrsko prvenstvo Slovenije, se kaže pomanjkanje hotela. Saj se kavarne ni v Ptuj. Zaradi pomanjkanja večjega bazena se res ne more računati na dotok letovščarjev v poletnem času, toda spomladi in jeseni, posebno v slednji, je lahko Ptuj idealno letovišče. Dali bi se organizirati izleti v Haloze in Slovenske gorice na trgatve in podobno. Seveda, to še ni vse. Marsikaj bi se moralo urediti, tako v zunanjem videzu mesta (fluorescentna razsvetljava je velika pridobitev), prav tako v gostinstvu. Ljud-



Zidovi usnjarne na Bregu čakajo

ne delavnice sčasoma prerastejo v manjšo kovinsko industrijo, za izgradnjo nove industrije pa so izgledi zgolj v obnovi usnjarske industrije in predelovanju kmetijskih produktov v bližnji prihodnosti. Novi most čez Dravo, ki bo omogočil večjo cestno promet in povečal varnost prometa, bo v glavnem estetska pridobitev našega mesta.

In končno je tu še nekaj, kar Ptuj ne sme zamenjati. To je turizem. Postala je že navada, da Ptuj imenujemo mesto muzejev, da pri tem ne pogrevamo težav arheološkega oddelka v zvezi s prostori, toda kljub svojim zanimivostim, lepi legi, zdravemu podnebnju in privlačni okolici, se še Ptuj do turističnega kraja ni povzpел. Veliko naših mest ima od turizma znatne dohodke, celo Ljubljana zelo računata na to. Seveda je tudi vprašanje investicij in propagande, reklame, da se tako izrazim. Mnogo je na popularizaciji Ptuja storila združna gospodarska razstava, a že takrat kot ob vsaki

ski vrt z ribnikom, (zakaj so opuščene poletne prireditve na tem zgrajenem otoku), švcarjo in podobno. Mislim, da je tudi neupravičena bojazen konkurence drugih vrtov; zakaj ne bi torej dopustili na trgu in v posebnih točkah (sedanja kovačnica na M. klošičevi ulici), prodaje srbskih in dalmatinskih vin, saj celo v Dubrovniku, Ljubljani, Kranju in drugod prodajajo ista vina po 100 do 120 dinarjev liter! Drugače si bodo letoviščarji prinašali pijačo od drugod in tedaj ne bo Ptuj imel dobička.

Pri tem ne bi smeli pozabiti še na Lackov spomenik na tlakovanje Ljutomerke ceste od Ciril-Metodovega drevoreda, Masarykove ceste in končno zazidave prostora, kjer je stala stara vojašnica. Mogoče da se kratko povrnem k Lackovemu spomeniku, še mislim na odstranitev skladišča OZZ v Lackovi ulici, pri prelazu, kjer bi bilo lepo mesto za spomenik.

Smatram, da je prav, da bi ob pripravah na turistični teden vsi razmislili o teh na kratko omenjenih vprašanjih. D. D.

SPORED TURISTIČNEGA TEDNA od 2. do 9. oktobra

Ponedeljek 3. okt., ob 18.30 in 20.30: predvajanje turističnih barvnih filmov v dvorani Titov dom.

Torek 4. okt., ob 20. uri: predavanje o kulturnozgodovinskih spomenikih Ptuja in okolice s skriptičnimi slikami.

Sreda 5. okt., ob 20. uri: telovadna akademija v Okrajnem gledališču.

Četrtek 6. okt., ob 20. uri: gledališka predstava »Celjski grofje«.

Petek 7. okt., ob 14. uri: ocenjevanje najlepših okrašenih oken s cvetlicami, dvorišč in vrtov izložbenih oken ter gostinskih obratov.

Sobota 8. okt., ob 20. uri: promena koncert godbe na pihalu DPD »Svoboda« Ptuj.

Nedelja 9. okt., ob 14. uri: VELIKA TURISTIČNA VESELICA S SREČOLOVOM. - Razglasitev nagrad v prostorih Gasilskega doma v Ptuj.

Tržne cene

v sredo, 7. septembra 1955 (za liter, kilogram ali komad)
Čebula 20, česen 60, luščeni fižol, 35 paprika 80, cvetača 40, kumare 15, kumare za vlaganje 60, peteršilj 40, rdeča pesa 30, solata (endivija) 30, špinata 50, rdeče zelje 20, zelje v glavah 12, korenček 40, ohrovt 20, paradižnik 25, koruza 40, pšenica 40, oves 25, surovo maslo 400, zaseka 300, mleko 25, smetana 120, sir 40-80, kokoši 400 piščanci 300-400, breskve 50, grozdje 50-70, hruške 25-30, jabolka 16-20, slive 30, ringlo 30, gobe 120, lističe 35 jajca 12, krompir 12, buče 10, domači kis 25.

Požar v Gaberniku povzročil polmilijonsko škodo

V torek, 6. septembra dopoldne, je požar uničil stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnika Martina Veršiča iz Gabernika 3^a ter povzročil okrog pol milijona din škodo. Na kraj požara so prihiteli gasilci iz Dornave in Polensaka. Požar se je tako hitro razvil na vsem poslopju, da iz plamenov ni bilo več mogoče rešiti telice in svinje.

Kot zatrjujejo ljudje, ki so prvi zagledali požar, je ta izbruhnil na gospodarskem poslopju. S slamo krita streha se je hitro razvnela. Domači ob izbruhu požara ni bilo doma, ker so bili na delu. Kako je prišlo do požara še ni znano, pač pa so v zadevi uvedene poizvedbe.

V nedeljo vas vabijo v Majšperk

Prostovoljno in industrijsko gasilsko društvo Tovarne volnenih izdelkov Majšperk bo priredilo 10. in 11. septembra t. l. društveni nastop, in sicer v soboto bosta nastopili ob 15.30 dve moški in dve ženski deseterici, v nedeljo ob 9. uri bodo gasilske vaje, od 14 do 17. ure ogled gasilskih naprav v tovarni, popoldne pa bo v dvorani Volnenke veselica s srečolovom, za katerega je pripravljenih več lepih dobrot.

KZ Cirkulane ima 532 članov in 10-letne izkušnje

V četrtek, 1. septembra t. l., je bilo 10 let od ustanovitve Kmetijske zadruge Cirkulane, ki šteje danes 532 članov, ima 4 poslovalnice in je dosegla v letošnjem prvem polletju nad 600.000 din dobička.

Ob 10-letnici sta se sestala upravni in nadzorni odbor KZ ter nekaj agnih zadružnikov, občanov ter se na tej priložnosti 10-letne razvoje oti KZ Cirkulane, obenem pa predebatirala nekaj tekočih preračunov.

Kot drugod je tudi na področju Cirkulane veliko zanimanja za odkop sadja, za katero ni povpraševanja, ker da je preveč okuženo po ameriškem kaparju in zaradi tega ni za izvoz. Sadjarji s področja občine Cirkulane in ostalih predelov ptujkega okraja ta izgovor odločno zavračajo, ker smatrajo, da posploševanje take trditve raneši vse na vrh in materialne žrtve sadjarjev za odpravo ameriškega kaparja s škropljenjem in čiščenjem sadnega drevja obenem pa tudi podcenjuje s tem dosežene uspehe. Priznati je treba, da je škropljenje v zadnjih par letih veliko, nagašlo in da se imamo sadje, na katerem ni madežov kaparja, še manj pa bolezní, ki bi se s tem kaparjem ali druga bolezen prenesla drugam. O tem bi morali spregovoriti naši sadjarji strokovnjaki na merodajnem mestu.

Glede na točasno slabo trgovino s sadjem je prislilena KZ misliti na sadno sušilnico, ki jo bo letos zopet uporabljal, ima pa jo že od leta 1933, ko je po-

Še o novih olajšavah pri na emanju potrošniških kreditov

V zvezi z novimi olajšavami pri najemanju potrošniških kreditov, objavljenimi v prejšnji številki našega lista, bo bralce prav gotovo zanimalo tudi to, da z bariranimi čeki ni mogoče nakupovati v komisijskih trgovinah niti od privatnikov ali plačevati usluge v privatni delavnici ter da je ček veljaven le dva meseca.

Glede rokov za vračila kredita naj še omenimo, da so razmeroma kratki. Kredit za nabavo industrijskega blaga je treba vrniti načetoma tekom enega leta. Izjema je priznana le za muzikalije in pohištvo, kolikor presega znesek tromesečne dohodke. V primeru, kjer presega kredit tri mesečne prejemke, ne pa šestmesečnih, je rok vračila dve leti. Triletno vračanje pa je mogoče v primerih, kjer presega znesek posojila šestmesečne prejemke in dosega kreditno sposobnost. Te olajšave pa ne veljajo za imetnike privatnih delavnic. Zanje je določen rok vračila 1 leto. Vsi posojilojemalci kredita za industrijsko blago morajo pred koriščenjem kredita položiti pri banki 5% posojila v gotovini. Posebno ob-

vestilo bo dala NB glede izkoriščenosti kreditov za nabavo lignita. Sedaj se ti krediti še ne odobravajo. Posojilo za kritje stroškov dopusta je treba vrniti v desetih mesecih. Ta kredit se bo izplačeval le v času od 1. septembra 1955 do 1. marca 1956. Čas izdajanja tovrstnih poizvedb kreditov bo pozneje objavljen. Za kritje stroškov dopusta bo banka izdajala potniške čeke.

Posojila za kritje stroškov bolezni, poroda, smrti, preselitve in popravila stanovanjskih prostorov se dajejo za dobo 1 leta. Višina teh kreditov je omejena na 20.000 din. V takih primerih je treba banki predložiti potrdila uradnega zdravnika oziroma zdravstvene ustanove, mrtvaški list ali potrdilo o preselitvi. Taka posojila bodo upravičenci prejeli v gotovini. S posojilom za popravilo stanovanjskih prostorov bo mogoče urediti samo notranjost prostorov. Za tovrstna posojila so barirani čeki. Vračanje posojila se začne pred 20. v naslednjem mesecu, kjer je bilo posojilo dano pred 20. prejšnjega meseca, če pa je bilo dano po tem času, pa se začne vračanje do 20. v drugem naslednjem mesecu. Seveda lahko posojilojemalec vrne posojilo tudi pred določenim rokom. Za pravilno vračanje posojil so dolžne skrbeti blagajne podjetij oziroma ustanov, kjer so posojilojemalci zaposleni in tudi morajo prevzeti zneske za vračila nakazati najpozneje tekom 8 dni. Krediti se plačujejo v enakih mesečnih obrokih in ni izjeme tudi v drugačnih okoliščinah, kot n. pr. ob prelovanju hranarine, upokojitvi itd.

Kolikor se bralci ne morejo zadovoljiti z gornjimi pojasnili, si bodo še lahko pomagali z informacijami pri oddelku za kreditne kredite pri NB.

Ptujška tiskarna (Slovenski trg) že sprejema naročila!

Ptuiske kronike pripovedujejo

5. IX. 1864. Na ta dan so v Ptuj slovesno praznovali otvoritev Čitalnice, kjer se je zbralo nad 1200 udeležencev, med njimi zastopniki celjske in mariborske Čitalnice s predsednikom dr. Ko-

potentakem priprava za praznovanje izvršnje narodne ravnopravnosti.

26. IX. 1878. Tega dne je Drava poplavlja široke predele na obeh bregovih. Poplava je se-



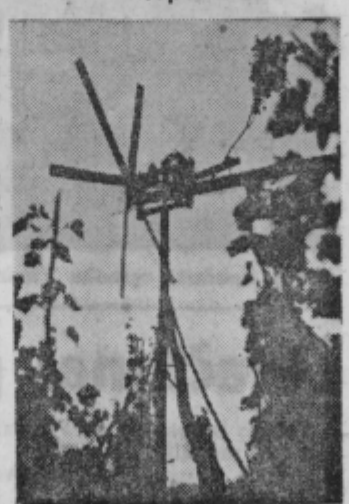
Narodni dom v Ptuj, kjer je bila slovenska čitalnica

čevanjem in dr. Sernecem Prihiteli so tudi pevci iz Slovenske Bistrice, dr. Josipom Vošnjakom, dalje gostje iz Ormoža, Ljutomeru in Hrvatje iz Varševine. Govorniki so glede Slovenske čitalnice naglasili, da je »poglavita naloga predvsem duševna povzdiga, izobraženje jezika in omika slovenskega naroda«.

Kje bi se naj v bodoče hranili?

V zadnjem času se 12 uslužbencem majšperske pošte, šole in drugim vsiljuje vprašanje, kje naj bi se hranili potem, ko jim v tovarniški menzi ne bi več hoteli dati hrane. Ves čas doslej se to vprašanje ni postavljalo vse do nedavnega, ko je bilo rečeno, da menzi ne moreta imeti več na hrani uslužbencev izven tovarne. Za sedaj še ne kaže, da bo za teh nekaj ljudi v Majšperku posebna menza, čeprav bo na novi občini nekaj uslužbencev brez lastnega gospodinjstva. Prizadeva se mnenja, da bi tako kot doslej ostalo vse do časa, ko jim bo dana druga možnost redne prehrane.

Po vinogradih okrog Cirkulan so zapeli klopčci



V vinogradniških vrhovih okrog Cirkulan so že prejšnji teden zopet zapeli klopčci. Grozdje že dobiva svojo hrano in sladki okus. Gostilna »Haloze« v Cirkulanu že teči po 100 din novi most, ki je, kot pravijo izkušni pivci, »ar okusen«.

Največjo ščuko v 10 letih ribolova

je potegnili pri Ptuj iz Drave Peter Skaza

Član Ribiškega društva Ptuj Peter Skaza iz Ptuja je presegel v ponedeljek 5. septembra, ptujске ribiče z izredno ribiško trofejo, prvo te vrste po osvoboditvi, z en meter dolgo in 7,20 kg težko ščuko, ki jo je vlovil pri birih nižje Ptuja na blesivko.



Peter Skaza je že večkrat odšel k Dravi s svojo ribiško palico in blesivko in poskušal ribiško srečo. Bilo je izredno lepo, sončno in mirno jutro. Vrgel je enkrat dvakrat, trikrat, pa zaman. Menjal je mesto in začel znova. Nič in nič. Menda je potegnil četrty in občutil močan sunk. »Oho, zdaj te pa imam,« si je rekel in previdno vlekel. Voda je pljuskala na vse strani. Velika ščuka je občutila, da je zgrabila za vabo. Peter je zopet potegnil, nato pa malo popustil. Ščuka je tiščala venomer naprej v nasprotno smer od Petra. Moral je zopet po-

tegniti in začeti navijati vrvice. Borba za življenje je bila huda. Vsi trije trki so se zagrizli v meso med celjustima in Peter se je prenehal bat, da bi mu žrtev pobegnila. Kmalu jo je imel na suhem in je vesel odšel domov. Tehnica je pokazala 7,20 kg dolžina pa en meter na

dvorišču jo je obesil za mesarski kavelj in v nekaj minutah je bilo okrog ščuke lepo število ptujskih ribičev in drugih otrok in odraslih — ki so prišli občudovat izredno veliko roparico z velikimi in malimi ostrimi zobmi.

Nedvomno bo ribiča Petra ta trofeja še večkrat zvalila k Dravi. Teh živali je še več v Dravi. Jaz sem zadovoljen s to, ostale pa naj še drugi ribiči polovijo! je dejal Peter in po slikanju zopet obesil trofejo na kavelj, da bi si jo ogledovalci še lahko nagledali. V. J.

KMETOVALCI!

V sezoni prodaje kmetijskih pridelkov prejimate večje denarne zneske, ki pa jih naenkrat obračunske knjižice pri svojih kmetijskih združenjih, ki vam jih bodo 5% obrestovale na kmetijskim združenjem tudi omogočeno izplačevanje posojil. — Ob nesrečah in drugih najnujnejših potrebah pri vaših kmetijskih združenjih. — Priporočamo vsaki kmetijski družini vloge pri in bodo obrestovane s 5% obrestmi.

ne potrebujete, zato vam priporočamo, da jih varno naložite na izplačilo, ko jih boste potrebovali. — S temi vlogami bo kmetijskim združenjem tudi omogočeno izplačevanje posojil. — Ob nesrečah in drugih najnujnejših potrebah pri vaših kmetijskih združenjih. — Priporočamo vsaki kmetijski družini vloge pri in bodo obrestovane s 5% obrestmi.

ZADRUŽNA HRANILNICA IN POSOJILNICA PTUJ

Še o družbenem upravljanju šolstva in šolskih odborih

V času razprav o uvedbi družbenega upravljanja naših šol so tudi pri nas največ govorili o tem prosvetni delavci. Mnogi so takrat zagovarjali parolo: »V tovarnah upravljajo delavci, v šolah pa bomo mi.« S takim postavljanjem so seveda dokazovali samo to, da jim ni jasno bistvo družbenega upravljanja, da se še niso navadili gledati na vprašanje prosvete in šolstva iz vidika iz celotnega družbenega dogajanja. V takih in podobnih izjavah, pomislekih in izrazih neupanja do te nove oblike neposredne demokracije pa se kaže tudi njihovo spoznanje, da bo odslej njihovo delo pod neposredno kontrolo družbe in ne samo inšpekcijskih organov. In nekaterim takšna kontrola ni prijetna.

Na večini naših šol so bili šolski odbori izvoljeni šele marca in aprila letos, zato je težko dati globljo oceno njihovega dosedanjega dela. Ker smo na nekaterih šolah imeli že prej časovne šolske odbore, imamo vendarle nekaj izkušenj in o teh sedaj nekaj pripomb.

Večina šolskih odborov v svojem delu ni prišla preko obravnave proračuna in diskusije o manjših popravilih na šolah, nabavi drv in podobno. Nekateri niti zakona niso preštudirali, da bi člani vsaj vedeli kakšne so njihove pravice in dolžnosti. Imamo pa šolske odbore, ki so svojo vlogo pravilneje razumeli in tudi z vso odgovornostjo zdeli z delom — Hajdina, Mladinka. Ti odbori so se zelo tesno povezali z društvi Prijateljev mladine, tako da so celo sklicevali skupne seje. Na sejah so poleg proračuna in drugih materialnih stvari razpravljali o učnih uspehih ter vzrokih, ki kvarijo učne uspehe. Razpravljali so o kriteriju ocenjevanja, o zamudah, praznovanju državnih praznikov, Novoletne jelke in zaključku šolskega leta, o stanju šolske knjižnice, govorili o potrebi ankete, ki naj bi dala jasno sliko celotne problematike šole ter o negativnem vplivu nekaterih duhovnikov, ki s svojim delom med šolsko mladino skušajo omajati zaupanje mladine v šolo in učitelje. Iz zgornjega je

razvidno, da so ti odbori dovolj globoko domleli svoje delo, vendar nobeden izmed njih ni globlje posegel na področje osnovne naloge, v razpravo o vzgojnem in izobraževalnem delu na šoli in koliko je to v skladu s smotri naše socialistične družbe. Prav tako ni nobeden teh odborov skušal preko organizacij SZDL sprožiti kakršnekoli širše obravnave porednih vzgojnih in izobraževalnih vprašanj, čeprav je teh na naših šolah dovolj. Skratka tudi ti šolski odbori niso dovolj globoko razumeli, da bo njihovo delo lahko uspešno le, ako bodo probleme šole reševali na zelo široki osnovi s pritegnitvijo naših staršev in vseh onih državljanov, ki se za šolo in vzgojne probleme zanimajo. Tako mora biti jasno, da šolski odbor ni v stanju sam rešiti slabega šolskega obiska, niti vprašanja ustvaritve boljših pogojev za delo učencev, prav tako pa tudi ne vrste materialnih in drugih vprašanj, za katere je potreben sklep zbora volivcev. Le takrat če bo za posamezen problem živo zainteresirana široka javnost, takrat bo tak problem mogoče uspešno rešiti v korist naše mladine in celotne družbe. Naši delovni ljudje smatrajo šolo za svojo, šola se jim mora s svojo problematiko samo približati, znebiti se mora svojega dogmatizma, postati mora del celotnega našega socialističnega bitja. To pa bo postala le, če bodo šolski odbori z vso resnostjo in istočasno smelostjo pristopili k obravnavanju in reševanju vseh onih vprašanj, ki so za našo socialistično družbo najvažnejša. Nedvomno je, to je pokazala že dosedanja kratka praksa, a te izkušnje imamo z vseh drugih področij družbenega upravljanja, da bodo šolski odbori postopno dali s svojim delom šoli novo vsebino. Šele, ko se bo šola približala množicam, ko bodo vsi državljani začeli čutili, da lahko vplivajo na njeno delo in razvoj, ko bodo začutili, da lahko v mejah splošnih socialističnih vzgojnih in izobraževalnih načel spreminjajo obliko in vsebino šole in ko bo začela družba tako uveljavljati svoje želje in težnje, takrat bodo naši ljudje še bolj aktivno sodelovali pri reševanju teh problemov. Preko šolskih odborov bodo dajale naše množice šolisti družbeni pečat, ki ga je šola v vseh razdobjih družbenega razvoja dajal vsakokratni vladajoči razred.

Da pa bodo naši šolski odbori čimprej sposobni reševati, to sicer precej zamotano problematiko, jim bodo morale nuditi organizacije SZDL vso pomoč in podporo. Sedaj smo ob začetku šolskega leta. Pri lanskoletnih volitvah šolskih odborov smo ugotovili, da niti občinski ljudski odbori, niti politične in družbene organizacije niso z dovolj resnostjo jemale te volitve in tako se je zgodilo, da so marsikje v šolskih odborih

TAJNISTVO ZA PROSVETO IN KULTURO TER TAJNISTVO ZA SOCIALNO POLITIKO PRI OLO PTUJ

sporočata vsem reflektantom za štipendije in podpore za šolsko leto 1955/56, da bodo prošnje rešene do 25. septembra t. l. Okrajni ljudski odbor bo prevzel štipendiranje visokošolcev ter z njimi sklepal tudi pogodbe, za vse ostale pa bodo prošnje reševali pristojni občinski ljudski odbori.

V četrtek, dne 15. septembra bo posvetovanje predsednikov svetov za prosveto in kulturo ter za socialno politiko in referentov za socialno skrbstvo o odnosu tajnikov občinskih ljudskih odborov o tem vprašanju. Pristojni svetovi občinskih ljudskih odborov bodo potem takoj uredili vprašanje štipendij in podpor.

DRUŠTVO ZA NAPREDEK GOSPODINSTVA V PTUJU

priznaje praktične težave za vlaganje in vkuhanje sadja in zelenjave. Tečaj so dvodnevni in bodo v Mladinskem domu pri sejnišči. Prva skupina osmih udeleženk je imela tečaj v sredo in četrtek, druga skupina pa ga bo imela v petek in v soboto.

Prijave za tečaj se še sprejemajo v Mladinskem domu od 16. do 18. ure. Udeleženke naj prinesejo s seboj vse, kar nameravajo vlagati oziroma vkuhavati.

KMEČKA MLADINA, KMETOVALCI, GOSPODINJE!

Zadružna zveza Ptuj je razpisala med drugim tudi 8 štipendij za kmetijsko šolo v Turnišču pri Ptuj.

Odločite se prijavit se za šolanje in štipendijo, vpišite se v Kmetijsko šolo!

Kmetijska šola v Turnišču razpisuje prav tako dve brezplačni mesti za mladinke. Odločite se in pošljite prijavo. Veljajo pogoji, ki so navedeni v razpisu šole in da bodo prosilke po končani šoli ostale na kmetijah kot gospodinje.

Uprava šole

Koncerti RKUD „Sloboda“ iz Varazdina v Ptuj

Minulo soboto, 3. septembra t. l., je gostovalo v Ptuj RKUD „Sloboda“ iz Varazdina. Gostje so nastopili v gledališču s celovečernim sporedom, na katerem so nastopali izmenoma: približno 60-članski mešani zbor, tamburaški zbor in folklor.

RKUD „Sloboda“ Varazdin, čigar članstvo sestavljajo v glavnem delavci in delavke Tekstilne tovarne, bo slavilo čez kaka dva meseca 50-letnico svojega obstoja.

Po ptujskem nastopu so se družilo v svoj jubilej dostojno proslavili. Mešani pevski zbor razpolaga z dokaj dobrim pevskim materialom, ki bi sicer ob primerni šolanosti glasov zveljalo mnogo bolje, vendar pa je vse pesmi odpel čez izzvanem manjše spodsrijaje, lepo in s primerno doživljatostjo. Od solistov bi se izplačalo šolati so-

pranistko in tenorje (pravzaprav tenor baritona). Zbor je znal spored v glavnem na pamet, čeprav so imeli pevci note v rokah. Petje z not je za amaterske zборе nekoliko zastarelo. Note uporabljajo v glavnem le še poklicni zbori, ki nastopajo bodisi z orkestrom ali pa imajo vsako leto več koncertov z različnimi sporedi in kjer so pevci notalisti. »Svobode« in druga amaterska, umetniška društva pa pojejo na pamet. Zborovodja inž. Mladen Vojtjevoški je vložil v svoje delo mnogo truda, zato tudi uspeh koncerta ni izostal.

Tamburaški zbor je vodil profesor Marjan Zuber. Ta sekcija je baje še zelo mlada, vendar je igrala lepo in muzikalno. Priznati moram da muziko Hrvatje mnogo bolje instrumentirajo (aranžirajo) skladbe za tamburaške zборе kot mi Slovenci. Čeprav so motili nekoliko razglašeni instrumenti, vendar je tudi ta skupina prav tako kot pevska častno rešila svojo nalogo.

Folklorna skupina je pod vodstvom Franja Zeleznjaka vlepil narodnih nošah (če izvajam nekaj ženskih obuvaj, ki so močno motila) temperamentno zaplesala nekaj izvirnih ljudskih plesov in žela pri občinstvu vsesplošno odobravanje.

Predsednik DPD »Svoboda« Ptuj Karel Koren je pozdravil bratsko društvo iz Varazdina in izročil gostom litorov venec.

Predsednik gostov iz Varazdina se je Korenu zahvalil in povabil ptujsko »Svobodo« v Varazdin.

Vsekakor so Varazdinci dosegli lep uspeh, ki pa bi zaslužil boljši obisk s strani ptujškega občinstva.

DPD SVOBODA — »JOŽE LACKO« PTUJ

Mešani pevski zbor DPD Svobode »Jože Lacko« Ptuj je začel zopet z rednimi vajami po sledečem redu: v torek 6. septembra, ob 20. uri ženske, v sredo, 7. septembra, ob 20. uri moški, v petek, 9. septembra t. l., ob 20. uri pa skupna vaja. Naštetih dnevni bodo veljali za vaje tudi v bodoče. — V mesecu septembru se bodo še nadalje sprejemali novi pevci; želeni so predvsem moški, seveda ne izključujemo tudi žensk. Opozorjamo vse, da se bodo novi pevci sprejemali izključno samo v mesecu septembru. DPD Svoboda »Jože Lacko« Ptuj v tem primeru vladno vabi vse, ki imajo veselje do petja, naj se vključijo v pevski zbor in pomagajo na ta način k popularizaciji naše prelepe slovenske in jugoslovanske narodne umetne in borbene pesmi!

Naj ostane med nami

Wo ist der Bürgermeister?!!

Bil sem priča dogodku, pri katerem me je minilo vso veselje za turizem. Naj so bili ti ljudje kdorkoli njihovo obnašanje je bilo iz preteklosti, ko so Nemci korakali proti vsemu svetu... In takšno obnašanje ni bil smeli trpeti na naš zemlji!

V sredo ponoči, 31. avgusta, so bile zapornice na ptujskem mostu spuščene kakor vsako drugo noč. Delavci so popravljali most in promet je bil ustavljen. Tedaj je pred zapornicami obstal avtobus KB 071-491 iz Berlina. Šel sem mimo ne da bi se ustavil. Ko sem bil že svojih sto korakov od mosta pa je skozi most zadonel rezek ukazovalni krak: »Was ist das? Wo ist der Bürgermeister?« Obstaj sem. Takoj sem se spomnil, da sem podobno kričanje že slišal. Tako so kričali, ko so mislili, da je ves svet njihov. Tako so kričali, ko so pobijali in ropali po naši zemlji. Vrnil sem k mostu, da pogledam ljudi, ki so mi vzbudili po desetih letih tako mračne spomine.

Pravkar je njihov »Gruppenführer« ukazal »Aussteigen!« in poskakali so iz avtobusa. Začeli so hoditi z oblastnimi koraki in zabavljati. Ulovil sem posamezne besede: »Mi smo popravili že vse mostove... Zanimost... Kje imajo župana? Pri nas smo že vse mostove popravili...« Mislim sem si: tukaj bi bil most... Samo če bi nam povrnil škodo (življenj) nam tako ne morejo vrniti) bi bil tukaj most in še marsikje drugje. Onj pa so korakali in se nesramno obnašali. Posmehovali so se delavcem. Nato sta dva

privlekla fotoaparati: blisk — slikala sta avtobus — blisk — slikala sta most. »Za časopis,« sem slišal med njimi. Okrog so se zbirali ljudje ki so prihajali iz kinematografa. Nemška nesramnost pa se je nadaljevala. Zbrali so se okrog rdeče luči na zapornici. Smeje se jo je eden med njimi pozibeval: »Natiirlich, rotes Laternenchen! Nedorolna rdeča lučka jih je bodla v oči.

Potem — za zaključek: ravnokar je »Gruppenführer« ukazal vstopiti, ker so videli, da že ne morejo, jaž pa sem stal in čakal, da se poberejo. Nenadoma pa iz gruč ljudi ki je opazovala avtobus pristopi sivolos možakar in me klečeplažno ogovori: »Entschuldigen Sie...« V spaktedrani nemščini me je prosil za ogenj, čeprav je krdilo več ljudi. Verjetno je hotel navezati stike s turistom in bil je razočaran, ko sem mu odgovoril slovensko. Čudno, da me je zmenjal. 1941 so mi Nemci izmerili lobanjo in ugotovili, da sem tipičen pripadnik dinarske rase in potemtakem »podčlovek...« In da bi bila stvar še bolj zanimiva, sem pozneje zvedel da možakar pobira na nekem terenu članarino Socialistične zveze.

Avtobus je odpeljal in ljudje so se razšli. Vsek si je pač mislil svoje in molčal. Turisti so pač turisti. Morebiti gre za trgovske stike. Za napredek našega turizma. Človek pa, ki je na lastni koži poizkušal v minuli vojni gospodovalnost »Herrenvolker«, si mora misliti: Doklej jih bomo božali?!

M R

SODOBNI ROMAN

NA KMETIJAH

IVAN POTRČ

36

Toplečka je hodila k ranj maši, mlajši svet in midva s Tunika — a ponavadi vsakega — k pozni, to je k poldeseti maši. Bilo je v mestu, na božič ali na Stefanovo — da bilo je na Stefanovo; spominjam se zavoljo Plojevke, ko me je v ozki ulici, pred staro kovačijo, prehitelo mlado deklet; sprva se nisem zmenil zanjo, potem pa sem spoznal v kilki in ruti Hano. Hodi sem sam in ne vem, kaj me je znenada prišlo, da sem veselo poklical:

»Hana!

Zastala je in se ozrla, kdo jo klič.

Stopil sem, da bi jo dohitel, čeprav mi je bilo že maličko žal, da sem jo poklical — le zakaj, vraga, sem jo poklical?! — in sem začel z veselim glasom, ves vesel da jo vidim:

»Hana! Glej jo deklino —

Hotel sem povedati: Glej jo deklino, kako gre mimo! — a ko se je deklet ozrla in me zagledalo, ko je spoznalo, da jo jaz kličem, se je zasukala, kot da bi jo gad pičil, in domala etekla po ozki ulici; zagnala se je kot pred kugo. Planil sem, korak ali dva, zatem pa sem obstal in se zmedeno ozrl okoli sebe. Ali me je kdo videl? Čez cesto je hitela neka ženska z loncem mleka, zadaj, od trga

sem, so prihajali neki mladi mašarji, a ti so bili po vsej priliki iz sveta spodaj od mesta in me gotovo niso poznali, niti me niso mogli videti, kako sem tekkel. Ta strah zavoljo teh ljudi, je naglo minil — toda zakaj je zbežala Hana? Znova me je prišlo, da bi stekel za njo in jo povprašal iznenada pa se mi je vse skupaj zazdelo strašno trapasto. Ustavil sem se in stal toliko časa, da so me prehiteli tisti spodnji mašarji — na vsem lepem mi je bilo, ko da bi ne bilo ničesar več pred mano nikakršne poti več, nikakršne maše.

V cerkvi sem se komaj in na pol prerinil skozi vrata, preslišal pa sem vso pridigo, po glavi mi je hodilo samo eno: zakaj me Hana ni hotela več poznati? Niti odzdraviti mi ni hotela več; zasukala se je in me prestrelila z očmi, s takšnimi, kakor da bi ji ne vem kaj hudega storil. Zapele so orgle na koru so zapela dekleta, meni pa je zagomazelo po hrbtu. Maša, je bilo peto, vse je bilo nekam veselo, radostno, zvonce pred oltarjem je veselo pozvončeval, ljudje so slovesno poklekali in se na veliko križali, le jaz sem stal pred korom kakor kak stavec in nisem vedel, kako bi pokleknil, da ne bi koga; zadaj z nogu odrinil, in ako bi se križal,

da ne bi zadel sosedu s komolci ter da me ne bi kdo odrinil. Sam sem bil v napoto. Pred koncem, ko so orgle zapele s polnim mehom, sem se počasi začel zviti proti vrtom se zrinil skozi vrata, da sem bil iz cerkve, ko so začeli odpevati konec maše, da ... da sem se lahko prvi in sam spustil od cerkve, zatem okoli gradu in proti Gomili.

To Hanino muljenje bi nazadnje tudi prestal, prenesel bi ga, kot sem že tolikokrat prenesel njen jezik če me ne bi krčmarica — tako se mi je zdelo — čakala. Saj nisem nameraval v krčmo, toda stala je na verandi, da nisem mogel več mimo, če sem jo že pozdravil. Pa tudi zato ne, da si ne bi mislila, da se ogibljem ljudi.

Sele kasneje se mi je posvetilo kam je ženska merila, ko me je vprašala:

»Kaj bo pa na Toplekovem novega?»

Zulil sem svojo četrtinko, odpil požirek in še sam povprašal:

»Kaj bi naj bilo?»

Na dolgo sem jo pogledal.

In resnica — kaj bi naj bilo?

Ljudje najbrž ne hodijo skozi okna zijať? In kaj tudi komu mar, kako je na Toplekovem!

»Tak, Južek,« je rekla krčmarica, ko da ji sicer nič ni mar, da mora povedati »le glej, da ne boš domačije zaženil.«

Znova sem jo pogledal, radovedno in jezno, kaj jo toliko skrbi? Nikoli je nisem mogel trpeti zavoljo njenega vrtanja, vse je hotela pozvedeti! — In prav zaskrbelo me je, da bi jo

povprašal, kako je z ženini, če ni še nobene ujeta — za krčmarjeve hčere, to je za Plojeva dekleta iz krčmarjevega prvega zakona.

»Oblikovci kar letijo okoli hrama,« je nadaljevala ženska; očitno zato, da je ne bi več tako trapasto zijať; »vsako noč letijo.«

Ali jaz nisem prenehal gledati.

»Hrvatov pa Marica se nekaj menita,« je počasi začela, »Hrvatov se gotovo ne bo ženil s svojo kočjo, preveč jih je še za njim,« je polajnila, da bi videl, koliko bi je ura.

Hrvatovega sem poznal, bil je od Urbana iz druge fare, kočarski.

»Otroci,« sem rekel in zamahnil, izpil sem in se začel obračati, da bi šel. To z Marico, s sestro, je lahko bila resnica bila je tiha deklina, kar se je sveta tikalo, če se je kaj ubila v glavo, je tudi spejala, to sem vedel — in tako bi se lahko tudi po taki svoji trmi na lepem omožila. Tudi krčmar se je prizibal od nekod in se oprl na mizo.

»Le glej, Južek,« me je posvaril, »da ti ne bodo Toplečke oči zamazale!«

Samo to — za tem se je začel režati. Lahko bi tudi zastokal zavoljo deklet, ki so stale med vrati v izbo in na veliko zijať vame.

Kazalo je, da je to s Hrvatovim in Marico resnica. Poizvedoval sem, kakšen dan kasneje, in Toplečka je menila:

»Hrvatov je priden naj se le deklina omoži!«

Ves sem se zganil in jo pogledal — bilo je po večerji, drugi dan po Stefanovem.

»Jezus — na, naj se kar omoži, da bo moški pri hiši, da Strafele ne bo več blizu hrama,« je povedala, da bi lahko videl kako ji je ženitev po volji, in ki ji jela poprivljati lase, čeprav ji tega ni bilo, prav nič treba.

Mislil, da nisem nobene zinil, a glej, sem si mislil kar bila bi zato, da bi se kateri zrinil na domačijo in mene zrinil — in to me je močno splašalo. Nič več nisem strpel, in prvič, odkar sem bil na Toplekovem, sem začutil kako postajam sam sebi odoč, kako si predsedam. Zjutraj, bilo je na staro leto, mi je Tunika prinesla Dravo, celo škafličko, zvečer nisem imel čika več; to se mi še ni zgodilo, tako na hitro jih še nisem nikoli pokadil.

Ne, nič več nisem zvečer strpel po opravi, obesil sem predpisnik na klin in rekel:

»Malčko grem domov pogledat k materi!...«

»Ali se je kaj zgodilo?« je povprašala Toplečka, ko da bi se prestrašila.

Bilo je v kuhinji in Tunika je začela počasneje in tiše mečkat; žmikanje za svinje.

»Kaj bi se zgodilo?« sem povprašal. »Za staro leto grem malčko domov pogledat.«

»Le pojdi,« je dejala Toplečka, za kak trenutek postala in rekla: »Samo hitro pridi da naujo ne bo s Tuniko kaj pojedel. Ne vem, kako to, vedno bolj me je strah.«

Tunika je nehala mečkati krmo. Zravnila se je in na pol naglas ko znee, zamajjala:

»Prav — pojedlo...«

Mečkala je krompir, da je počasi pljusalo v škaf in otrpela se roke.

Doma ni bilo ne Marice ne Olge. Našel sem mater samo, za pečko in v temi, z rožnim vencom okoli rok — ko da bi na babico naletel.

»Ste sami? V temi?«

»Sama, Molim.«

Stegnil sem roko, da ne bi zadel v kak stol in odrsal proti mizi, do klopi.

»Tj kaj moliš?«

»Ah,« sem zamrmral nejevoljno zavoljo takega vprašanja, ko da sem prišel k spovedi.

»Kje sta oni dve?«

»Kje? Staro leto je, oh — jezus! Saj ves svet nori.«

»Saj, prav potrebno jima je biti pri vsaki maši. Kam sta šli?«

»Kam?« Materino vprašanje je bilo prav nejevoljno. Le kaj jih toliko povprašujem — vseeno pa sem zvedel. »K Ploju sta šli. Kam drugam pa naj gresta?«

Postulal sem, kako so tleskale grolke na molku, mislil, da bi prižgal luč, a sem odkril da nimam vžigalice, v nobenem žepu jih nisem našel, nisem pa vprašal zanje.

»Sta šli sami?«

Molek je zarožljaj, ko da bi padel v krilo.

»Kaj bi hodili sami. S Hrvatovim sta šli.«

(Nadaljevanje sledi)

Vroča kri Z z orovanja gasilcev občine Ormož

Velikonedeljsko gasilsko veselico so končali fantje iz Senika

Gasilska veselica, ki je bila 4. septembra t. l. pri Veliki Nedelji, je končala šele v ponedeljek, 9. septembra zjutraj, ko so odpeljali 1 udeleženca v ptujsko bolnišnico, ostali pa so se razšli na svoje domove.

Iz Senika pri Ljutomeru je prišlo na veselico 13 z moži in koli oboroženih fantov, ki so že spotoma na veselico pretepli 2 moška in 1 žensko. Kmalu po prihodu k Veliki Nedelji so začeli tudi tam izživljati na pretep, od katerega je tudi prišlo, končal pa je z 2 težjima in nekaj lažjimi poškodbami.

Zadevo raziskujejo organi LM Ormož.

Dva nad enega

Elektrifikacijski odbor Jiršovci-Gomila je priredil 28. avgusta t. l. veselico. Ob tej priložnosti sta Ivan Silec iz Gomile in Stanko Caf iz Gomile s kolom pretepla Adolfa Arnuša in mu pri tem strla zob ter ga poškodovala po desni rami, levem zapestju in na tilniku, da se je moral zdraviti Silec in Caf sta napadla Arnuša brez pravega vzroka in se bosta morala zagovarjati pred sodiščem.

Pulkova in Frankova fanta iz Lovrenca sta se spoprijela kar pri cerkvi

V nedeljo, 28. avgusta t. l. dopoldne, sta se pred cerkvijo pri Lovrencu spoprijela dva Pulkova sinova iz Lovrenca s 'amkajšninima Frankovima sinovima. Pri tem je dobil Pulk Ivan težko poškodbo po obrazu, ker ga je eden izmed Frankovih udaril z boksaljem v obraz in je moral iskati zdravniško pomoč.

Po mnenju očitcev sta spopad povzročila Frankova sinova, ki sta se že prejšnjo nedeljo na veselici na Ptujski gori sprla s Pulkoma.

Zadnjo besedo o krivdi in sodbo v tej zadevi bo izrekel ptujsko sodišče.

Ne vesta, kaj sta v pijanosti naredila?

V sredo, 31. avgusta t. l., sta se Konrad Hubert iz Rošnje in Franc Ekart iz Starš na poti iz Ptuja napila in pijana prišla v Staršah v Zadržno gostilno. Kjer sta brez vzroka napadla tam uslužbenega Dominika Goloba iz Starš. Prepričani, da je hotel pomiriti Eric Premzl iz Marjete, pa ga je Hubert s stolom udaril po glavi, da je dobil močne poškodbe, da je moral iskati zdravniško pomoč. Hubert je nato pobegnil proti domu. Ekart pa je še ostal v gostilni. Za zadevo so se pozanimali organi LM in se bosta po vsej verjetnosti zagovarjala pred sodiščem.

Napila sta se in potem na njivi napadla sovaščana

V petek, 2. septembra t. l. popoldne, sta iz maščevalnosti na njivi napadla Stefan in Julijana Seruga iz Hajdoš Matijo Vrtiča iz Hajdoš in sta ga težko telesno poškodovala da je moral na zdravljenje v ptujsko bolnišnico. Serugova sta se tega dne v pijanosti znesla nad Vrtičem, za kar nista imela pravega vzroka. Dejanje sicer obžalujeta, vendar kaže, da nista imela v zvezi s tem nevarnosti pred sodiščem in z Vrtičevim zdravljenjem precej nepotrebnih stroškov.

Med spanjem mu je izmaknil denarnico

Franc Lončarič iz Majšperka se ga je 29. avgusta t. l. v gostilni v Staršah nekoliko nalezal, da je zaspal, in ni občutil, ko mu je Ivan Knez iz Pečk vlekli iz žepa denarnico z 9000 dinarji in osebnimi dokumenti. Ko se je prebudil, se je zavedel, da je brez denarja in denarnice. Za zadevo so zvedeli organi LM Majšperk in dognali, da je Ivan Knez iz Lončaričeve denarnice zavrgel dokumente, denar pa porabil zase oziroma ga, kot je trdil, zapravil po gostilnah. To nepošteno početje napram Lončariču Knez sicer obžaluje in upa, da mu sodišče ne bo odmerilo previsoke kazni, zlasti če bo Lončarič povrniti nastale škodo.

OPOZORILO

Opozarjam razširjevalce izmišljotin v zvezi z mojim službovanjem, da si bom v bodoče v takih primerih istal zadoščanje pred sodiščem.

Anton Stanjko

Leskovec 5 pri Ptuj

V nedeljo dne 4. t. m., je bil v Ormožu ustanovljen občni zbor občinske gasilske zveze, katerega se je udeležilo 25 delegatov iz 17 gasilskih društev. Občnemu zboru so tudi prisostvovali član republiške gasilske zveze tov. Janez Blagovič ter zastopnik Okrajne gasilske zveze Ptuj tov. Franc Cajko in Jože Vrtič. Delegati so z zanimanjem sledili nagovorom zastopnikov ter v živahni diskusiji rešili vrsto vprašanj, ki soje pred gasilstvom te nove formacije. Število članov v občini znaša 577 in če se upoštevamo rezervne in podporne člane, pa je organiziranih v gasilstvu nad 1000 članov. V operativnem pogledu so društva prilično dobro opremljena, saj imajo vsa — razen enega — lastne motorne brizgalne, tri društva, to je Ormož, Ivanjki in Ključarovi, pa tudi svoje gasilske avtomobile. Vsekakor pa bo potrebno društva še ugotoviti, če bomo hoteli da bodo ta lahko brezhibno izvrševala svojo težko nalogo. Predvsem bo potrebno društva finančno podpreti, da si ne bodo iskala sredstev preko raznih vesellic, ampak se bodo zato laže posvetila svojim osnovnim smotrom in nalogam v dobrobit naše skupnosti.



IVAN VERTOT

V petek 26. avgusta t. l., je umrl na Zvabu eden najstarejših slovenskih učiteljev, Ivan Vertot, star 82 let. Doma je bil iz Radmirja v Savinjski dolini. Dve leti je služboval v Zrečah, nato pa ves čas do upokojitve na Runču. Na Zvabu si je izbral življenjsko družico, ki mu je umrla pred 24 leti in zapustila devet otrok.

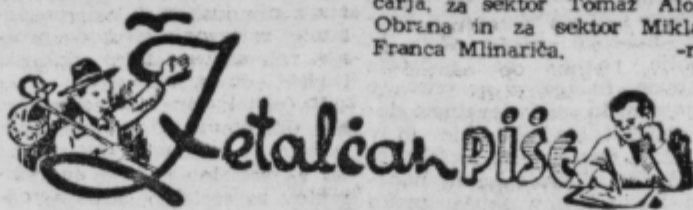
Skozi njegovo učilnico je šlo več rodov. Ginljivo je bilo gledati njegove učence in učenke, 60- in 70-letne starce, ko so ga zadnjič obiskali. Ležečega na mrtvaškem odru na njegovem prijaznem domu na Zvabu, Hčerke Milika, Olga in Vda, ki so mu, hudo trpečemu, do zadnjega stale ob strani, so skupaj z ostalimi njegovimi otroci sprejemale množico kroglicev in se preprčale, kako ljudstvo spoštuje svojega učitelja in vzgojitelja.

Njegova zadnja želja je bila: skromno je bilo moje življenje, zato naj bo preprost tudi moj pogreb. Kljub temu se je njegovega pogreba, na pokopališču pri Sv. Tomažu udeležilo vse ljudstvo iz njegovega šolskega okoliša, pa tudi šolarji in učiteljsko, ki so obšli njegov grob z rožami in vencami.

Počivaj mirno, tovariš Vertot!

V. K.

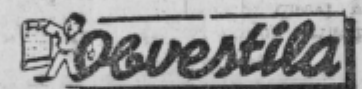
Na koncu so si izvolili še 13-članski upravní in 3-članski nadzorni odbor ter delegate za okrajno skupščino. Upravní odbor si je izvolil iz svoje srede predsednika Ivana Rakusa, po-
veljnika Ivana Vaupotiča, sekretarja Ivana Rajha ter ostale funkcionarje. Nadalje so izvolili tri sektorske poveljavnike in sicer za sektor Ormož Stefana Bolcarja, za sektor Tomaž Alojza Obrana in za sektor Mlinariča, Franca Mlinariča.



Zadnji čas se pri nas največ pogovorov vrti okoli letošnjih davkov, zato želim nekoliko napisati o tem.

Osebnost se sicer pri davkih ne čuti prizadetega, ker zahvaljujoč se okolnostim v davni preteklosti imam razmeroma nizek davek. To pa izvira iz tega, ker je takrat, ko so ustvarjali kataster, menda sredi prejšnjega stoletja bilo zemljišče, ki ga imam večinoma iz gozdov in pašnikov. Ze moj oče je precej izkrčil in tudi jaz teh nekaj desetletij, odkar gospodarim, nisem držal rok križem. Imam vinograd, sadovnjak, tudi njuje sem povečal in iz pašnikov so nastali travniki. Vsega tega pa še kataster ne beleži in se zato glede davka ne morem pritoževati.

Seveda je precej drugače pri mnogih drugih, ki so v zadnjih desetletjih pri svojem gospodarstvu nazadovali. Po vseh naših hribih so še sledovi vinogradov in njiv ki so jih zaradi izčrpanosti in nerentabilnosti morali opustiti; ter so sedaj tam slabi travniki ali pašniki. V naravi kakor tudi v življenju se stalno spreminja, je kataster, je ostal vedno enak. Sedanji način obdavčevanja bo menda take prišilil, da bodo zahtevali popravke v katastru. Razumljivo pa je, da mi kar nas je takšnih, ki imamo boljše zemljo, od kulture na njej, kot jih beleži kataster, da mi popravka v katastru ne bomo zahtevali, ker bi nam to pri davku samo škodovalo. Tu bodo že morali oblastveni organi sami priti ugotavljati spremembe, in to na svoje stroške.



OBVESTILO

Občinski ljudski odbor Ormož obvešča, da so uradni dnevi v torek, sredo in petek in uradne ure med 8. in 12. uro.

Iz občinske pisarne

OBVESTILO

Oleposvalno in turistično društvo v Ptuj bo organiziralo dne 2. oktobra 1955 izlet z avtobusom v Statenberg (Dom ob Dravinji) ob 14 uri. Cena vožnje, tj. in nazaj 210 din. Prijave sprejema poslovalnica 'Ptuj' na Ptuj do vključno 27. septembra 1955.

predsednika Ivana Rakusa, po-
veljnika Ivana Vaupotiča, sekretarja Ivana Rajha ter ostale funkcionarje. Nadalje so izvolili tri sektorske poveljavnike in sicer za sektor Ormož Stefana Bolcarja, za sektor Tomaž Alojza Obrana in za sektor Mlinariča, Franca Mlinariča.

Tako je torej stanje pri nas in zato nekateri kriče, da pri odmeri davka ni pravice. Nekaj pa je pri odmeri verjetno tudi napak, kakor sem sam videl v davčnem razporedu, da ima vдова z malim otroki in dvema hektarom: puste zemlje čez 20 jurjev davka, dejansko pa je pri hiši taka revščina, da ji občina daje socialno podporo.

Zvedel sem da imamo na sedežu nove občine v Lesju postajo za umeno osemenje krmne krave. Radoveden sem bil, kako se bo ta stvar obnesla, zato sem se napotil s svojo 'sivko'. Ki je ravno imela svoj čas, v Majšperku. Tam pa sem zaman iskal zaželeno postajo. Spraševal sem mimoidoče a ni nobeden ničesar vedel. Slednjič se je le znašel možak in mi pojasnil, da so osemenjevalno postajo morali prestaviti nekam na Ptujsko goro, in to na zahtevo gospoda župnika, ki baje ne dovoli 'nemoralnih stvari' v svoji bližini. Ni mi drugega kazalo, kot mahiniti jo še 2 km v hrib proti Ptujski gori. Med potjo pa sem preiščeval o čudnem naziranjju 'morale' in o tistih, ki to upoštevajo.

Zetalecan

Dvoboj strelcev

Okrajni streliški odbor je povabil ekipo mariborskih strelcev na dvoboj v streljanju: vojaško puško. Seveda so Ptujčani računali, da ne bodo kos mariborskim strelcem. Mariborčani so zmagali z 992 krogi. Ptujčani so dosegli 870 krogov.

Kot posamezniki so dosegli: 1.) Mlinarič 235 kr., 2.) Zirovnik 207 kr. (oba Maribor), 3.) Seka 191 kr. (Ptuj).

OSO bo povabil na strelska srečanja še strelce iz drugih okrajev, v katerem pa se bo vršilo okrajno strelsko tekmovanje ekip ptujskega okraja.

Pionirji in mladinci pa bodo tekmovali v streljanju z zračno puško.



9.—12. IX. 1955: »Margite«, švedski film; od 13. do 15. sept. danski film »Spet sva tu«; od 16. do 19. sept. ameriški film »Možje«; od 20. do 22. sept. angleški film »Preganjan do smrti«.

Partizanska društva pred novo sezono

Cez poletje je redno delo v vseh partizanskih društvih ptujskega okraja več ali manj prenehalo. Posvetovanje funkcionarjev okrajnih vez v Kranjski gori pa je postavilo pred partizanska društva kot osnovne naloge kvalitetnejše delo v društvih in izvedbo raznih tekmovanj v športnih panogah. Ze v začetku letošnjega leta se je mnogo govorilo o izvedbi množičnih tekmovanj med kmečko in delavsko mladino, ki se ni

izključena v organizirano, telesno-vzgojno dejavnost. Govorilo se je tudi o gradnji enostavnih telovadnih naprav, ki o jih gradila mladinska organizacija V drugih okrajih v Sloveniji so te načrte deloma izvedli, pri nas je ostalo samo pri besedah. Kdo je kriv?

Po koledarju okrajne zveze DTV Partizan bodo v septembru v Ptuj okrajne tekme v atletiki in v odbojki. Upajmo, da bodo društva na teh tekmovale polnoštevilno, posebno še sedaj, ko je njihovo število z novo upravno razdelitvijo naraslo na 13. Okrajna zveza pa naj končno enkrat poskrbi za dobro organizacijo, kar na novih napravah stadiona v Ptuj res ni težko.



Tri točke za Ptuj!

Prvo kolo prvenstvenega tekmovanja v mariborsko-cejski grupni ligi je za nami. Ptujška Drava je dosegla doma proti Celju neodločen rezultat, Aluminij pa je z vročega terena v Račah prinesel 2:1 dve točki. Z uspehom Drave ne moremo biti zadovoljni, medtem ko je Aluminij uspel. V ostalih tekmah tega tekmovanja je v Ljutomeru visoko magal Proletarec (5:2), v Starih Velenje (5:3). Po prvih rezultatih sodeč bo borba za boljša mesta izredno ostra. Najresnejša kandidata za prvaka bosta vsekakor Velenje in Proletarec, o izidih obeh ptujskih moštev pa je danes še težko kaj določenega povedati.

Dravo čaka v nedeljo težka tekma v Račah. Domači Partizan je sicer novinec v grupni ligi, vendar je že v prvi tekmi proti Aluminiju igral izredno ožrtvovalno in tudi ostro in se bo morala Drava za zmago zelo potruditi. Po izjavah igracev Aluminija je bila tudi publika zelo nešportna in bo morala podzveza že v začetku napraviti red.

ODBOJKARSKI TURNIR PRI VELIKI NEDELJI

V nedeljo 4. septembra, je bil pri Veliki Nedelji uspel odbojkarški turnir katerega so se udeležili Partizan Središče, Ormož in Dornava ter študentovska moštva iz Vel. Nedelje in Gorišnice. Zmagalo je premočno moštvo iz Središča, za njim se je uvrstila Ormož, Dornava, Vel. Nedelja in Gorišnica. Vse tekme so bile dokaj napete, kjer ni bilo potrebno samo organizacijsko zajeiti in nekoliko bolj propagirati.

SAH

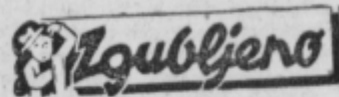
SAHOVSKO DRUŠTVO PTUJ obvešča vse ljubitelje šaha, da so igralni večeri ob torkih in četrkih v Sndikalnem domu železničarjev (Ormoška cesta 2) s priložnostjo ob 19 uri. Ker se bo pričel že v tem mesecu turnir za leto 1955/56 se naj novi člani čimprej prijavijo v omenjenih dneih.

BRZOTURNIR ŠD PTUJ za mesec september bo v torek, 13. tega meseca ob 19. uri v društvenih prostorih.

V katerem časovnem obdobju sejemo rdečo deteljo?

Setev detelje se naj vrsti vsako drugo leto po gnojenju z umetnimi gnojili ki naj izpolnijo gnojenje. Ako sejemo letos rdečo deteljo naj sledi naslednje leto polno gnojenje z umetnimi gnojili nato pa zopet rdeča detelja ali repica ali zimska grašica itd. Ta način gnojenja vinograda nam skoraj popolnoma nadomesti hlevski gnoj.

Opešani vinogradi, stari 50 let in več, se dobro obrastejo za nekaj let in donajo dobro trgati, vake, ako jih dobro pognojimo. Mlajšim nasadom podajamo njih življenjsko dobo za desetletja, rodovitnost močno dvignemo z bogatim gnojenjem. Pametno in gospodarsko koristno je izveči iz trte poslednjo kapljico soka, preden se odločimo za posek in obnovo vinograda. To storimo najceneje in najuspešneje z bogatim gnojenjem in globlinskim rahljanjem zemlje.

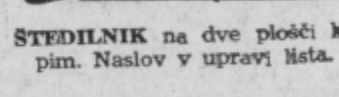


PROSIM NAJIDITELJA ženske volnene svetlorjave jopice, izgubljene v nedeljo, 28. avgusta, na poti od mosta do Turinšča, da jo proti nagradi vrne Glazar Francu, Prešernova 34, Ptuj.

Od Kapucinske cerkve mimo Zupaniča do Kurivo prometa Ptuj sem izgubila jopico, modre barve.

Najditelja naprošam, da jo odda v upravo proti nagradi.

ČRNO SUKNJO sem izgubil med Brstjem in Rogoznicco. Prosim najditelja, da jo odda v upravo.

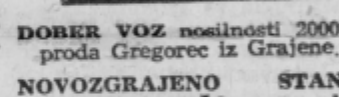


STEDILNIK na dve plošči kupim. Naslov v upravi Msta.



ENOSOBNO STANOVANJE na Stukih zamenjam za enako v bližini bolnice Ptuj. Naslov v upravi.

DVOSOBNO STANOVANJE v centru Ptuja zamenjam za enako v bližini Ptuja. Naslov v upravi lista.



DOBER VOZ nosilnosti 2000 kg proda Gregorec iz Grajene.

NOVOGRAJENO STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje, blizu Ptuja, prodam. — Vprašajte v upravi lista.

PRODAM NOVO HIŠO z malim posestvom blizu postaje Osluševec. Markrab Avgust, Osluševec.

PRODAM MALE GORICE v Kicarju. Naslov v upravi lista.

PRODAM STISKALNICO, kovaški primož in sode od 300 do 1000 litrov. Naslov v upravi lista.

PRODAM NOV RADIOAPARAT, 4-cestni Telefunken, in železno peč za lokal. Marija Veingerl, Velika Nedelja.

POSESTVO v Trnovskem vrhu 38, pošta Desternik, naprodaj. Hiša in gospodarsko poslopje in 3 orale zemlje.

PRODAM POSESTVO z gospodarskim poslopjem v Gomili, 8 ha (vinograd sadonosniki, njive in gozd). Vodan Janez, Voličina 17, pošta Voličina.

STAVBNO PARCELO ob glavni cesti v Janežovcih prodam. Vprašati v upravi.

POSTELJO z vložkom in žimnicami prodam. Vprašati v upravi.

ZELEZNO belo emailirano otroško posteljo z žičnim vložkom za otroke do 12 let in zidan štedilnik s plavilni pečnicami prodam Klemenčič, Ptuj, Rogozniška cesta 9.

PRODAM ELEKTROMOTOR 16 KS, par mlinskih kamnov (1,10 m), droblilec in ostalo mlinsko opremo. Franc Gregorčič, Središče št. 86.

ZAHVALA
Ob nenadni smrti našega nepozabeta

Jožeta Cimermana iz Ptuja,

krojača pri podjetju »Delta«, se čutimo dolžni zahvaliti vsem, ki so nam ob nenadni izgubi kakor koli pomagali.

Posebna zahvala gre upravnemu odboru podjetja, sindikalni podružnici in celotnemu kolektivu za venco in prevoz v rojstni kraj ter za vse drugo, s čimer so nas podprli kakor tudi za tako polnoštevilno spremstvo ob pogrebu.

Ptuj, Radenci, 1. IX. 1955.

Zalujoča mati, sestra in družini Magdalene in Lorenčič

Novak Franc:

Zakaj se emu rdečo deteljo v vinograd?

Te dni sejejo rdečo deteljo v vinograd, da jo požeto spomladaj podkopijejo kot nadomestek hlevskega gnoja. To naj bi delali vsi vinogradniki, ki nimajo živine na vinogradniškem obravnavi ali je nimajo dovolj.

Naši vinogradi so večji deli, zato ne pridelamo one količine grozdja in kvalitete, kot to pridelajo redki vinogradniki pri nas in drugje, ko svoje vinograde dobro gnojijo. V starih nasadih lahko opazimo učinkeno gnojenje hitre. Ze naslednje leto po obilnem gnojenju se dvigne pridelek grozdja na dvojno, tudi za večkratno količino. Večanje pridelka se stopnjuje iz leta v leto. Pridelek grozdja, ki daje vina 1 vagon (100 hl) na 1 ha, se dosega sicer v redkih primerih, nikakor pa to ni nedosegljivo.

Tako visoke pridelke vina na 1 ha površine pridelajo pri nas le redki vinogradniki. V vinogradnih področjih, kjer je plodnost zemlje in nje oskrba z gnojili boljše kot pri nas, so pa ti donosi redni vsako leto. Seveda se vinogradništvo v teh primerih izplača in je vir blagostanja.

Enostransko navodilo za splošno obnovo starejših vinogradov ni opravičeno, niti ni potrebno. Najprej je treba vinograd z gnojenjem dvigniti in preizkusiti njegovo življenjsko moč. Po dobrem gnojenju trta pomladi sama poganja bujne rozge in večji nastavek. Cim smo to dosegli, stopnimo z gnojenjem, večkrat in globlje kopljimo zemljo temeljito zati-
rajmo boleznim in škodljivcem.

Uspeh naj odloži obnovo do časa, ko intenziviranje trte ni česar več ne zaleže.

Novi nasadi ne uspevajo brez zadostnega gnojenja, zato ne pomagata sama obnova. Mlada trta propade hitreje kot stari trs, ki je vreden stradanja vrsto let in je dobro zraščena z zemljo. So primeri propadanja mladih nasadov ki še niso v rodnost prišli. To je posledica nepačne miselnosti, da bo obnova vinograda rešila prehrano trsa sama od sebe. Vinogradnik, ki se je odločil za obnovo vinograda, se mora zavedati, da rabi mladi trs gnojenje za rast in razvoj svojih organov (korenin, stebel, nadzemnega ogradja za obliko itd.) polne količine gnojil za rodnost. Stari trs svojo podzemno in nadzemno osnovo že ima rabi torej mnogo manj gnojenja kot mladi. Sajeenje novih trt ali obnova potrebuje izdatno porcijo gnojil vsako leto sicer mladi nasad propade in je škoda vsake investicije za obnovo.

Hlevski gnoj, kompost in zeleni gnoj so temelj gnojenja. Industrijska gnojila pa dodatek k prvim. Kjer manjka hlevskega gnoja in komposta, si pomagamo hitro in poceni z zelenim gnojem. Za zeleni gnoj posejemo v vinograd graborico lupino, sojo, bob, najprimernejša pa je rdeča detelja oziroma inkarnatka.

Zakaj je rdeča detelja najprimernejša?

Seme rdeče detelje sejemo na težje peščene in ilovnate zemlje ob vlažnem vremenu sicer

seme slabo vskali. Na lapornatih, peščenih prodnatih zemljah in ob stalni suši je boljše setev semen v plevi. Sejemo med vrstami trt v vsaki vrsti ali tudi samo v vsaki drugi vrsti v sredi med vrstami oddaljeno pedenj od trte. Setev v bližini trsa ovira obdelavo spomlad.

Setev opravimo koncem avgusta, torej v času ko se je plevel po zadnji kopl močno razbohotil in rabi trta sonce, gibanje zračnih struj, sicer zavlađa peronospora oldij in gniloba na grozdju. V tem času je uničevanje plevela posebne važnosti. Moramo upoštevati, da se v zrahljani zemlji ohrani več sončne toplote, ki izžarev. V poznno noč in zori grozd To je podaljšek toplega jesenskega dne, ki igra vidno vlogo pri zorenju grozdja. Poskusi so dokazali za 2 do 4 odst. več sladkorja na zrahljani zemlji.

Nadaljnji uspeh jesensk setev rdeče detelje je v tem da podkopavamo spomlad v maju in odpade prva spomladenska kop in rast vinogradniških plevelov zadržimo do julija. Izvršimo dve kopl v času, ko ostala dela niso nujna, v časovni oddaljenosti pa vendar koristno za dozorevanje grozdja jeseni v maju pa uničujemo plevel v dobi bujne rasti trsa in najhujšega nastopanja peronospora.

Kako gnoji rdeča detelja?

Spoznali smo, da brez gnojenja ni vinogradništva. Poznamo našo rano vinogradništva, nezadostno ali nepopolno gno-